

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van
Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe
der Societeyt Iesv**

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

§. 2. Verlaetentheynt in't Ghebedt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

den dagh, schier eenen ooghenblick schenen te wesen: ende was ghewoon den bestemden tijdt des Ghebedts t'eyndighen met vrolijkheyt des gheests, met Godts lof ende dancksegginghe, met de begeerte van hem t'alle stonden beter te dienen, ende meer te behaeghen.

Van haer bidden schrijvende, herhaelt sy dickwils dese maniere van spreken, segghende dat sy niet en badt, maer Godt in haer. Op eene plaetse schrijft sy aldus. *Ick moet dese maniere van spreken gebruycken, seggende dat ick niet bidde, maer godt bidt in my door sijn selven, die my als een alderonweerdighste instrument daer toe wilt gebruycken. Soo dat wy hier uyt klaerlijck sien, ende tasten dat wy van ons selven, niet dan ydele vaten zijn, ja enckelijck niet: ende dat Godt Almachtigh, den Vader, den Sone, in haerder beyder liefde, dat is, inden H. Gheest, den inghever ende den uytghever van alle gratien is.*

Den Biecht-vader verboodt haer eens by nachten te bidden: maer 't en was in haer macht niet, dit ghebodt te volbrengghen: want sy aen't ghewelt des hemels niet en konde wederstaen. *Den oppersten Heere is meester, seght sy: die moest ick volghen, daer hy my trock, om my met hem te vereenighen.*

Hier en spreke ick niet van haere opgethoghentheden ende ontgeestinghen: want gheheel desen Boeck daer van vol is.

§. 2. Verlaetentheyte in't Ghebedt.

EEn Godt-minnende ziele en wordt niet altijt met honigh, ende suycker getoeft in haeren t'samenhandel met Godt: maer wordt somwijlen deelachtigh vanden bitteren kelck der verlaetentheyte, die haeren
Bruy-

Bruydegom soo wonderlijck in dit leven ghesmaecker,
ende ghedroncken heeft.

d'Aldergrootste ende de langhduerenste verlaetent-
heyt die ick in haere schriften bevinde, is haer overko-
men, als wanneer haeren eersten Biecht-vader van Ru-
remonde versonden wiert. Inde veranderinghen van
haere Biecht-vaderen was sy niet onrustigh, soo wel in
dit stuck, als in alle andere te vrede zijnde met de
schickinghe Godts: maer dese veranderinghe wiert
met andere swaerigheden vergeselschapt, die aen haer
ziele grootere smerte veroorsaecten als alle lichaem-
lijck lijden konde by-brenghen: want sy op desen
tijdt van Godt, ende vande menschen te samen ver-
laeten wiert.

Dit tempeest, dat Godt Almachtigh tot haer beproe-
vinghe toe-liet, is begoft door het achterdencken van
den Biecht-vader, dat soo menighvuldighe opgetho-
gentheden ende openbaeringhen die hy in dese Doch-
ter ondervont, niet voort quaemen van Godt, maer
dat den quaeden gheest hier mede vermenghelt was.
Hy gaf dit achterdencken aen *Agnes* te kennen, als
hy door de ghehoorsaemheyt ghenootsaect was van
Ruremonde naer een andere wooninghe te vertree-
ken. De leste woorden die hy alsdan tot haer seyde,
waeren dese: Dat haer ziele in eenen ghevaerlijcken
staet was: ende dat hy achterdencken hadde, dat sy
van den duyvel bedroghen wiert. Hier-medē vertrock
den Biecht-vader van Ruremonde, laetende dese
Dochter beladen met soo swaer-gheestighe waer-
schouwinghe.

Dit cruys't welck in sijn selve seer swaer was, wiert
van Godt self vermeerdert: want als desen Biecht-

Mm

vader

vader vertrocken was, ontrock hy aen haer ziele alle vorighe ghevoelijcke devotie, alle sijn voorgaende smaekelijcke gaven, ende openbaeringhen: soo dat sy te saemen oock van Godt verlaeten wiert, als haeren Biecht-vader haer verliet.

Hier door was haer herte in meerdere percinghen, soo sy seght, dan of sy in duysent stucken hadde ghe-
kapt geweest: ende dese inwendighe quellinghen van haere ziele waeren haer pynlijcker, als alle mogelijcke tormenten des lichaems. Wat sy badt of dede, den hemel was ombeweeght aen haer traenen ende ghebeden, al hoe wel sy even vast ende stantvastigh bleef inden dienst ende liefde van haeren Schepper ende Salighmaecker. Sy hadde eenen anderen Biecht-vader: maer gemerckt dat haer inwendighe gesteltenisse hem ombekent was, ende dat dese met korte woorden niet en konde kennelijck gemaect worden, hadde sy van desen Biecht-vader of gheenen, of seer weynighen troost, ende wiert ghenootsaect dese bitterheyt sonder menschelijcke hulpe te swelghen, ende door Godt alleente verdrijven.

De benautheden van haer bedruckte ziele waeren dickwils soo groot, dat sy daedelijck meynde te sterven: ende hoe dese benautheden grooter waeren, hoe sy vierigher sich keerde tot Godt. *Heere, seyde sy, ick ben van mijnen Biecht-vader by nae verwesen, als of ick met uwen vijandt ghemeynschap hadde: ende van u, o Heere, ben ick verlaeten. Ick protestere nochtans in uwe teghenwoordigheyt, dat ick in alle mijn doen ende laeten, anders niet en soecke, dan suverlijck uwe eere ende glorie: ende en hebbe niet met mijn wete anders niet ghesocht. Liever sal ick duysent dooden sterven, dan anders te doen. Hoe kan't dan wesen dat*
den

den vyandt my verleyt ende bedroghen heeft? Is't den vy-
andt buyten mijnen wille ende wete: Heere, ghy en moght my
dit voor geen sonde rekenen. Dit is mijn betrouwen. O mijnen
Bruydegom, ghy en sult my niet verlaeten.

Tusschen dierghelijcke minnelijcke klachten ende
rechtsinnighe verklaeringen van haer getrouwigheyt,
ontfongh sy somtijts van haeren Salighmaecker een
sraeltjen van troost, en versterckinghe: want sy van
hem verstont dese woorden: *Ick ben by u: betrouwt vast
op my.* Maer de dorrigheyt, de teghenheyt, ende af-
keer van't gebedt, ende van alle geestelijcke Oeffenin-
ghen, bleef even-wel hertneckighlijck dueren.

Sy ontfongh oock somwijlen eenighe verheven
kennisse van de Passie Christi, ghelijck sy voor desen
ontfanghen hadde, ghemerckt dat sy in haer Oeffenin-
ghen volherdigh was. Maer gemerckt dat den Biecht-
vader twijffelachtigh was, of diergelijcke voorgaende
kennissen uyt Godt, of uyt den duyvel gesproten wa-
ren; hadde sy het selve achterdencken vande teghen-
woordighe, of misschien in dese saecken iet vermen-
ghelt was, dat diende geschouwt te worden. Nochtans
sich tot Godt keerende, en konde tusschen alle dese
stoorighen van het onderste deel, in haer innigh ge-
moet niet twijffelen, of dese kennissen quaemen van
Godt. Soo om d'inwendighe gherustigheyt van haer
ziele, die den toet-steen vande Goddelijcke inspraec-
ken is; als om haere groote begeerte, die haer aendreef
om noch meer ter liefde van haeren Beminden te lij-
den, ende dickwils met den mondt, maer noch dick-
wilder met'er herte te segghen, *lijden, lijden sonder ster-
ven.* 'T welck een klaer teecken was, dat sy in dese
vereeninghen ende soetigheden haer selven niet en

focht, ghelijck gheschiet met de ghene die hier iet anders soecken als Godt.

Dese verlaentheyte, dese dorrigheyt, dese bittere quellinghen, hebben acht volle maenden geduert, eer sy tot de vorighe gemeynschap met haeren Beminden wederom ontfanghen is: den welcken dese ziele, die tot het liiden ende tot de kruysen soo dorstigh was, oock door dit inwendigh kruys heeft willen oeffenen, gelijk hy haer door uytwendige pijnelijckheden dapperlijck oeffende.

De verlaentheyte die sy in't leste haers levens onderstaen heeft, is misschien grooter gheweest als de voorgaende: maer dese en staet niet beschreven in haer schriften, ende ick en kan daer van niet voorders segghen dan hier voren gheseyt is.

§. 3. *Haere maniere van bidden.*

HAer maniere van bidden en was niet hooghevlieghende, maer ootmoedigh ende ghemeyn, volghens de berichtigghen die den H. Ignatius in sijn Boecxken vande Exercitien voor schrijft. Sy nam gemeynelijck tot stoffe van haer gebedt de Passie onses Salighmaeckers: ende dese ghewoonte, die sy van jonghs af aengenomen hadde, heeft sy alle haer leven behouden. Maer nochtans wiert sy dickwils van Godt self van haere voorgenomen materie afgetrocken, ende tot een verhevender oeffeninghe ghedreven: als wanneer sy ghedwonghen wiert eerbiedelijck de treckinghen Godts te volghen.

Dese ghemeyne ende eenvoudige maniere van bidden, socht sy oock in andere in te drucken, naementlijck in *Ioanna van Randenraedt*, als haer de bestieringe van